

20. קם ליה בדרכה מיניה במנסך

1. תוס' בבא קמא ד: ד"ה מנסך

פליגי בה בהנזקין (גיטין נב: ושם) חד אמר מנסך ממש וחד אמר מערב

2. גיטין נב: משנה וגמרא עד "ולמאן דאמר במנסך"

מתני'. המטמא, והמדמע, והמנסך, בשוגג - פטור, במזיד - חייב

גמ'. איתמר: מנסך - רב אמר: מנסך ממש, ושמואל אמר: מערב. מ"ד מערב, מ"ט לא אמר מנסך? אמר לך: מנסך קם ליה בדרכה מיניה. ואידך? כדרכי ירמיה, דא"ר ירמיה: משעת הגבהה הוא דקנה, מתחייב בנפשו לא הוי עד שעת ניסוך

3. כתובות לא. "גופא אמר רב חסדא" עד "מאי איכא"

גופא, אמר רב חסדא: מודה רבי נחוניא בן הקנה, בגונב חלבו של חברו ואכלו - שהוא חייב, שכבר נתחייב בגנבה קודם שיבא לידי איסור חלב. לימא, פליגא דרבי אבין, דאמר רבי אבין: הזורק חץ מתחילת ארבע לסוף ארבע וקרע שיראין בהליכתו - פטור, שעקירה צורך הנחה היא, הכא נמי הגבהה צורך אכילה היא! הכי השתא, התם אי אפשר להנחה בלא עקירה, הכא אפשר לאכילה בלא הגבהה, דאי בעי גחין ואכיל; אי נמי, התם אי בעי לאהדורה לא מצי מהדר לה, הכא מצי מהדר לה

4. תוס' גיטין נב: ד"ה מנסך "וא"ת ולשמואל" עד "א"נ אפשר דרבי ירמיה פליג אדרבי אבין"

וא"ת ולשמואל מ"ש מדאמר ר' בריש אלו נערו (כתובות דף ל:): ומודה ר' נחוניא בן הקנה בגונב חלבו של חברו ואכלו שהוא חייב שכבר נתחייב בגנבה קודם שיבא לידי איסור חלב ו"ל דסבר שמואל דהגבהה צורך ניסוך היא טפי דאי אפשר לניסוך בלא הגבהה אבל התם אפשר לאכילה בלא הגבהה דאי בעי גחין ואכיל והכי מפליג התם בין ההיא להא דאמר רבי אבין גבי שבת זרק חץ מתחילת ד' לסוף ד' וקרע שיראין בהליכתו פטור דעקירה צורך הנחה היא משום דאי אפשר להנחה בלא עקירה וקסבר שמואל דניסוך נמי דומה לדר' אבין ור' ירמיה ורב דהכא סברי כאידך שינויא דהתם דמחלק בין זורק חץ לגונב חלבו משום דזורק חץ אי בעי להדורי לא מצי מהדר הכא מצי מהדר וגבי ניסוך נמי כיון דמצי מהדר חייב א"נ קסבר דאפשר לנסך בלא הגבהה ולא דמי לעקירה והנחה דשבת

5. בבא קמא ע: "גנב ומכר בשבת" עד "אמר רמי בר חמא" "אלא אמר רב פפא עד "רבא אמר לעולם"

גנב ומכר בשבת [וכו']. והתניא: פטור!... אלא אמר רב פפא: באומר לו זרוק גניבותיך לחצרי ותיקני לי גניבותיך. כמאן? כר"ע, דאמר: קלוטה כמי שהונחה דמיא, דאי כרבנן, כיון דמטיא לחצר ביתו קנה, לענין שבת לא מחייב עד דמטיא לארעא! באומר לא תיקני לי גניבותיך עד שתנוח

6. בבא קמא קיז. "והא תני אבוה דרבי אבין" עד "רב הונא בר יהודה"

והא תני אבוה דרבי אבין: בראשונה היו אומרים המטמא והמדמע, חזרו לומר אף המנסך; חזרו אין, לא חזרו לא, מאי טעמא? לאו משום דלא גמרינן מקנסא! לא, מעיקרא סברי כרבי אבין, ולבסוף סברי כרבי ירמיה. מעיקרא סברי כרבי אבין, דאמר רבי אבין: זרק חץ מתחילת ארבע ולבסוף ארבע וקרע שיראין בהליכתו - פטור, שהרי עקירה צורך הנחה היא, ומתחייב בנפשו; ולבסוף סברי כר' ירמיה, דא"ר ירמיה: משעת הגבהה קנייה איחייב ליה ממון, מתחייב בנפשו לא הוי עד שעת ניסוך

7. תוס' גיטין נב: ד"ה מנסך "א"נ אפשר ברבי ירמיה פליג ארבי אבין" עד "ועוד י"ל דטעמא דשמואל"

א"נ אפשר דרבי ירמיה פליג אדרבי אבין וכן משמע דאמר במרובה (ב"ק דף ע:): דאמר ליה זרוק גניבותיך לחצרי ותיקני לי גניבותיך ופריך מדמטי לאויר חצרו קנה ומתחייב בנפשו לא הוי עד דניח ומשני באומר לא תקני לגניבותיך עד שתנוח והיינו דלא כרבי אבין דלרבי אבין לא צריך לאוקומי הכי דעקירה צורך הנחה היא וכן משמע בהגוזל בתרא (שם דף קיז). דקאמר בראשונה היו אומרים המטמא והמדמע חזרו לומר אף המנסך ומפרש מעיקרא סבור כרבי אבין ולבסוף כרבי ירמיה

8. שיטה מקובצת בבא קמא ע: ד"ה כמאן כר' עקיבא "וא"ת כיון שהקנין בא" עד סוף דבריו. ד"ה והרב המאירי ז"ל

וא"ת כיון שהקנין בא בין עקירה להנחה וכו' ככתוב בתוספות. ונראה לי דלא דמיא לההיא כלל דהתם נתכוון לזרוק ארבע אבל הכא לא נתכוון אלא להקנות לו הגנבה והכי פירושו כיון דמטא לאויר חצר קנה והוא לא נתכוון אלא להקנות לו הגנבה ואפילו קלטתו הרוח ולא מטא לארעא אינו חושש ולענין שבת לא מחייב עד שיתכוון שתנוח בחצר והוא ליה כמו נתכוון לזרוק שתים זרק ארבע דפטור ואין כאן חיוב מיתה ואמאי פטור מן התשלומין. תוספי הרא"ש ז"ל

והרב המאירי ז"ל כתב וז"ל: ואין אומרים בזו עקירה צורך הנחה היא כמו שביארנו בזרק חץ מתחילת ארבע לסוף ארבע וקרע שיראין בהליכתו שפטור שאין אומרים כן אלא לנזקין אבל לענין מכירה לא. ע"כ

9. תוס' כתובות לא. ד"ה שעקירה "ובהגוזל בתרא משמע קצת" עד סוף התוס'

ובהגוזל בתרא (שם דף קיז.) משמע קצת דרבי ירמיה פליג אדרבי אבין גבי חזרו לומר אף המנסך דקאמר התם מעיקרא סבור כדרבי אבין ולבסוף סבור כדרבי ירמיה [ומיהו יש לדחות דמעיקרא סבור דדמיא לדרבי אבין ולבסוף סבור דדמיא לדר' ירמיה]

10. תוס' גיטין נב: ד"ה מנסך "ועוד י"ל דטעמא דשמואל" עד סוף התוס'

ועוד י"ל דטעמא דשמואל אף ע"ג דהגבהה לאו צורך דניסוך הוא אפי' הכי פטור כיון דאשעת ניסוך לא מחייב דקים ליה בדרבה מיניה אשעת הגבהה נמי מיפטר דאמר לו הרי שלך לפניך כמו תרומה ונטמאת דכמו דאם נסכו אחר אומר לו הרי שלך לפניך הכי נמי כי ניסך ליה איהו אע"ג דמנסך ליה בידיים כיון דקים ליה בדרבה מיניה ורב סבר כיון דבשעת הגבהה לא שייך למימר דקים ליה בדרבה מיניה יש לחייב מחמת הגבהה אכל מה שיעשה בידיים אחרי כן אע"ג דהיא שעתא קים ליה בדרבה מיניה